

ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย

Influencing Factors to Recidivism of Prisoners

in Nong Khai Provincial Prison

ประเสริฐ แก้วจันทร์

Prasert Kaewchan

โกศล สอดส่อง

Koson Sodsong

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

Programme in Public Administration, Faculty of Political Science,

Pitchayabundit College

E-mail: prasert.kaewchan@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 4 ธันวาคม 2565

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 18 ธันวาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 18 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคายและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในองค์กร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ในช่วงระหว่างปี 2564 จำนวน 392 คน กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ในช่วงระหว่างปี 2564 ใช้วิธีการแบบคานวน Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 195 คน วิธีการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุต่ำกว่า 30 ปี รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ ประมาณ 10,001-15,000 บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ที่ 5-6 คน และส่วนใหญ่กระทำความผิดครั้งที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังด้านครอบครัว ในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของบุคคล การที่สมาชิกในครอบครัวมีการทะเลาะวิวาทมีปากเสียงกันเป็นประจำ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังมากที่สุด ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังมากที่สุด คือ ไม่มีอาชีพที่มั่นคง การมีฐานะยากจน มีรายได้ที่ไม่แน่นอน ส่วนปัจจัย

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าสภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นชุมชนแออัดและมีการก่ออาชญากรรมสูง เป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังมากที่สุด และปัจจัยด้านกฎหมายที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังมากที่สุด คือ การมีความรู้เรื่องโทษของการทำความผิดในคดีต่างๆ และไม่เกรงกลัวกฎหมาย ไม่มีความเข็ดหลาบ ส่งผลให้กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ กรมราชทัณฑ์ควรมีการปรับเปลี่ยนการฝึกอบรมอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและให้มีความเหมาะสมกับ ความสามารถของผู้ต้องขังแต่ละคน พร้อมทั้งการจัดหาตลาดรองรับสินค้า ให้ผู้ต้องขังสามารถนำไป พัฒนาต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ ควรมีกระบวนการจำแนกและคัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทออกจากกัน เพื่อช่วยลดปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรม การกระทำผิดระหว่างผู้ต้องขังด้วยกัน ควรมีมาตรการที่ได้เด็ดขาดชัดเจนในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำบ่อยครั้ง เพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งให้เกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำผิดซ้ำอีก และควรพัฒนาโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละประเภท ไม่ควรเป็นโปรแกรมพื้นฐานเดียวกัน เช่น ผู้ต้องขังที่ทำความผิดควรจะได้รับ การบำบัดฟื้นฟู แก้ไขพฤติกรรมที่แตกต่างจากผู้ต้องขังทั่วไป นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์และกระทรวงศึกษาธิการควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้ต้องขังที่อยากศึกษาต่อแต่ไม่มีทุนทรัพย์ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วย

คำสำคัญ : ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำ, ผู้ต้องขัง, เรือนจำจังหวัดหนองคาย

ABSTRACT

The study on “Re-offending factors of Nong Khai Provincial Prison Inmates” aims to study the re-offending factors of inmates in Nong Khai Provincial Prison and to propose ways to develop inmates obtained from research for use in the organization. The demographics used in this research are those who have committed two or more re-offences in Nong Khai Provincial Prison. During 2021, the samples selected by the researchers in this research were representatives of male inmates who had committed two or more re-offences and were held in Nong Khai Provincial Prison. During 2021, using the calculated method, Taro Yamane collected a sample of 195 people. Statistics used in the analysis include: Determining the percentage, average, and standard deviation, the results of the study can be summarized as follows:

The results showed that the majority of the sample was male under 30 years old, second only to 31-40 years old, graduating from secondary school with a monthly income of about 10,001-15,000 baht. The number of family members is 5-6 and most commit second offenses, according to a study of re-offending factors of family inmates. Overall, the majority of the sample gave an idea of how family relationships would influence a person's offense. Family members' quarrels. There's a regular argument. The economic factor that influences

the re-offending of inmates the most is the lack of a stable career. Being poor Uncertain income as environmental factors, It found that the community environment is overcrowded and highly crime-prone, an environmental factor that influences inmates' misconduct the most, and the legal factor that influences the re-offending of inmates the most: having knowledge of the penalties of offenses in various cases and not fearing the law. No humility. As a result, the offense was reinstated.

The recommendation from this study is that the Department of Corrections should modify vocational training to meet the needs of the labor market and to suit the capabilities of each inmate, as well as providing a market to support goods for inmates to develop further their careers. There should be a process for classifying and sorting each type of inmate to help reduce the problem of imitating misconduct between inmates. Clear decisive measures should be taken to treat inmates who frequently re-offend as a deterrent. Fear of re-offending and should develop behavioral rehabilitation programs and correct the habits of inmates to suit each inmate. It should not be the same basic program, for example, inmates who commit crimes should be rehabilitated. Corrects different habits from ordinary inmates. In addition, the Department of Corrections and the Ministry of Education should be allowed to provide opportunities for all inmates. Get equal higher education opportunities, free of charge, to allow inmates who want to continue their studies but do not have the funds to receive educational opportunities.

Keywords: Repeat offence factors, inmates, Nong Khai Provincial Prison

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น สภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความซับซ้อนมากขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคมตามมา ประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากภาคเกษตรกรรมเป็นภาคอุตสาหกรรม เข้าสู่ยุคสารสนเทศมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยแบบไร้พรมแดน ทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปสู่การแข่งขัน เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ คนไทยมีวัตถุนิยมมากขึ้น มีการใช้จ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือยตามกระแสสังคม ทำให้สังคมขาดระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรมลดน้อยลง ค่านึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตน และพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม สังคมไทยเกิดความแตกแยก มีปัญหาขัดแย้งกันตลอดมา ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนในการครองชีพมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นรวมทั้งปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีปริมาณคดีล้นศาลและส่งผลให้จำนวนผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวอยู่เรือนจำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

จนเกิดปรากฏการณ์ผู้ต้องขังล้นเรือนจำ (Overcrowding) ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการ ยุติธรรมทั้งระบบ โดยเฉพาะปัญหาการกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปแล้ว จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคงได้มุ่งเน้นการรักษาความมั่นคง รวมถึงการพัฒนากลไกกระบวนการยุติธรรมในการสร้างความเชื่อมั่นให้กระบวนการยุติธรรม เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่กำหนดให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความยากจนลดลง และมีความมั่นคงในเอกราชสังคมปลอดภัยเป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนา กระทรวงยุติธรรมจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงยุติธรรมระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความปลอดภัยและความสงบสุขในสังคมมุ่งเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและการสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคมในการดูแลผู้กระทำความผิด (กรมราชทัณฑ์, 2560) แม้ว่าทุกหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อมุ่งแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลับมากระทำผิดซ้ำ (นิमित ท้าวานนท์, 2561)

ปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทย มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและความรุนแรง ทั้งนี้เนื่องจากอัตราการขยายตัวของประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยจากสถิตินักโทษเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์ พบว่า อัตรานักโทษเด็ดขาดชายและหญิง มีจำนวนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่ากรมราชทัณฑ์และหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้สกัดกั้นและยับยั้งปัญหาอาชญากรรมก็ไม่สามารถทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงไปกว่านั้นปริมาณการก่ออาชญากรรมยังอยู่ในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์แล้วปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งมาจากการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายบางรายแม้ถูกจับกุมและถูกดำเนินคดีแล้วยังไม่เช็ดหลาบ เมื่อปล่อยตัวพ้นโทษแล้วปรากฏว่าบางคนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก บางรายต้องโทษถึง 5 ครั้งขึ้นไป บางรายกระทำความผิดออกฤทธิ์มากขึ้น จากการศึกษาในต่างประเทศพบว่าในระยะเวลา 90 วันหลังพ้นโทษเป็นช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำเนื่องจากมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวและกลัวว่าชุมชนและสังคมจะไม่ยอมรับเช่นเดียวกับการศึกษาในประเทศที่พบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำเกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยครอบครัว รวมทั้งปัจจัยทางสังคมและกลุ่มเพื่อนเดิมอาจจะนำไปสู่การกลับไป กระทำผิดซ้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้พ้นโทษไม่มีครอบครัวรองรับ ไม่มีงาน ไม่มีเงิน และไม่มีช่องทางที่จะขอคำปรึกษาเมื่อประสบปัญหาที่ทำให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยเฉพาะเรือนจำจังหวัดหนองคาย

เรือนจำจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งอยู่ในของกระบวนการยุติธรรมและเป็นส่วนหนึ่งในการอำนวยความสะดวกให้เกิดแก่สังคม และมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมตัวผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม และผู้ต้องขังคดีทั่วไปให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งตามกฎหมายที่ให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง แต่ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ต้องเผชิญกับปัญหามีปริมาณผู้ต้องขังเป็นจำนวนมากเกินความจุมาตรฐานที่เรือนจำสามารถรองรับได้ถึง จำนวน 52,595 คน ในขณะที่เรือนจำทั่วประเทศสามารถรองรับได้เพียง 232,587 คน (พื้นที่ 1.60 ตารางเมตรต่อคน จากยอดผู้ต้องขังรวมทั้งสิ้น 285,182 คน

ปัญหาอัตราส่วนของเจ้าหน้าที่เรือนจำและผู้ต้องขังที่ยังไม่สอดคล้องกันโดยมีอัตราส่วนที่ 1 : 22 ในขณะที่มาตรฐานสากล กำหนดไว้ในอัตราส่วนที่ 1 : 5 (กรมราชทัณฑ์, 2562) เรือนจำจังหวัดหนองคายต้องรับภาระควบคุมดูแล โดยไม่อาจผลักภาระไปให้หน่วยงานอื่นได้ ผู้ต้องขังบางคนเข้าออกเรือนจำซ้ำแล้วซ้ำอีก ไม่รู้จักเช็ดถูทำความสะอาดห้องทอ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จากสถิติผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย จำนวน 1,715 คน มีผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด จำนวน 1,128 คน คดีอื่นๆ จำนวน 569 คน คิดเป็นร้อยละ 81.90 (เรือนจำจังหวัดหนองคาย ตุลาคม 2564)

การกระทำความผิดครั้งแรกของผู้ต้องขังนับว่าเป็นปัญหาสำคัญอยู่แล้วและยิ่งไปกว่านั้นคือกลุ่มผู้ต้องขังเหล่านี้ยังมีการกระทำความผิดซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ยังสำคัญขึ้นไปอีก และยากกว่าการกระทำความผิดครั้งแรกอีกหลายเท่าตัว เนื่องจากการกระทำความผิดซ้ำนั้นมีสาเหตุที่เชื่อมโยงหรือได้รับอิทธิพลมาซึ่งบางอย่างก็ไม่เหมือนกับการกระทำความผิด ครั้งแรกอาจมีสาเหตุที่ลึกซึ้งและยากต่อการที่จะค้นหาและยากต่อการที่จะป้องกันและแก้ไขได้ ถึงแม้ว่าเรือนจำจะแก้ไขสมรรถภาพผู้ต้องขังในรูปแบบโครงการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำ โครงการบำบัดและฟื้นฟูผู้ต้องขังก่อนปล่อย และโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว มีทั้งการเรียนการสอนสายสามัญ สายวิชาชีพ มีการจัดกิจกรรมทางศาสนา อบรมศีลธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย ความรับผิดชอบตนเองให้มีจิตสำนึกที่ดี มีการฝึกทักษะอาชีพทั้งระยะสั้นและระยะยาว อาทิ ช่างเฟอร์นิเจอร์ ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย และการเย็บแหวน เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้กลับไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ แต่เป็นเพราะเหตุใดกระบวนการดังกล่าว จึงไม่สามารถกล่อมเกลาสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการกระทำความผิดซ้ำได้ มีสาเหตุอันใดที่ทำให้ผู้ต้องขังพ้นโทษแล้วไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นบุคคลอื่น และเป็นเพราะเหตุใดที่ทำให้ผู้ต้องขังเหล่านี้ต้องหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก (ประชา ประสงค์ธรรม, 2557)

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำจังหวัดหนองคายที่ได้พบเห็นผู้ต้องขังคนเดิมๆ ที่พ้นโทษไปแล้วไม่นานก็กลับเข้ามาใหม่ซ้ำแล้วซ้ำอีกไม่ได้เช็ดถูหรือมีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงได้สนใจที่จะศึกษาถึง การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดหนองคายว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ผู้ต้องขังชายต้องกลับมากระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อจะได้หาเพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษออกไปแล้วหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคายที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในองค์กร

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา มี 4 ด้าน ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านครอบครัว 2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และ 3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และ 4. ปัจจัยด้านกฎหมาย

2. ขอบเขตด้านประชากรทั้งหมด 392 คน ได้กลุ่มประชากรตัวอย่างจากสูตร Taro yamana (1973) ขนาดของประชากร เท่ากับ จำนวน 195 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ผู้ต้องขังที่มีอายุ 19 ปีขึ้นไปที่ต้องโทษจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในเรือนจำจังหวัดหนองคาย

4. ด้านเวลา ศึกษาตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2564-กุมภาพันธ์ 2565

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย
2. สามารถนำผลการศึกษานี้ เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอันจะนำไปสู่การลดปัญหาความแออัดในเรือนจำจังหวัดหนองคาย และลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมต่อไป
3. สามารถนำผลการศึกษานี้ เป็นแนวทางในการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ
4. สามารถนำผลการศึกษานี้ เป็นข้อเสนอแนะต่อกรมราชทัณฑ์ ต่อครอบครัว สังคมเพื่อลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ และลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมต่อไป
5. สามารถนำผลการศึกษานี้เป็นแนวทางในการพัฒนาและฝึกอบรมวิชาชีพของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดหนองคาย

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ในช่วงระหว่างปี 2564 จำนวน 392 คน (ฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำจังหวัดหนองคาย, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ในช่วงระหว่างปี 2564 ใช้วิธีการแบบคำนวณ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 195 คน ภายใต้คุณสมบัติ คือ ต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ เป็นบุคคลที่ยินยอมและสมัครใจให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและตรงตามความเป็นจริง และเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

6. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ จะเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และจำนวนครั้งที่กระทำผิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ต้องขังเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ดังนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 3) ปัจจัยด้านกฎหมาย 4) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ระดับมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

7. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. กำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการตั้งคำถาม เพื่อให้สามารถตอบปัญหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยยึดหลักว่าต้องอยู่ในหลักแห่งข้อเท็จจริง ดังนี้
2. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ และศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่กำหนดไว้
3. สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาทำการประยุกต์เพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายเรือนจำจังหวัดหนองคาย
4. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทต่างๆ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
5. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) จากนั้นนำผลการตรวจแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วคำนวณดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index: IOC) โดยข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ควรปรับปรุงแก้ไข
7. ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
8. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง
9. นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ (Try Out) กับผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพิษณุพนธ์ ถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดหนองคายเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเรือนจำ
2. ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าเรือนจำเพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเก็บแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการ ขั้นตอน ให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบและเข้าใจ เพื่อให้การให้ข้อมูลจะได้ถูกต้องและเที่ยงตรง
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 195 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูลผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล

9. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายเรือนจำจังหวัดหนองคาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการ (Enter Method)
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดหนองคาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาด้วยความแจกแจงความถี่

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบแบบที (t-test) กรณีก่อนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มและการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีก่อนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ F-test

10. ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่องปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย สามารถสรุปออกเป็น 4 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากที่สุด มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10 และกลุ่มช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษามากที่สุดจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมา คือ จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.87 จบการศึกษาระดับปวช./เทียบเท่า จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 จบการศึกษาระดับชั้นปวส./เทียบเท่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 จบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 1.53 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จบการศึกษาในระดับ

ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาท มากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 รายได้ต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด คือ ตั้งแต่ 5,000 บาทลงมา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-6 คนมากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 55.90 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 คนน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งที่กระทำผิด 2 ครั้งมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 รองลงมา คือ มีจำนวนครั้งที่กระทำผิด 3 ครั้ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 มีจำนวนครั้งที่กระทำผิด 4 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 และมีจำนวนครั้งที่กระทำผิด 5 ครั้งขึ้นไปคนน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

2. ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย ในภาพรวมพบว่าปัจจัยด้านครอบครัว อิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.88) ให้ความเห็นว่า บุคคลภายในครอบครัวทะเลาะวิวาทมีปากเสียงกันเป็นประจำ มีจำนวนมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังรองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.65) ให้ความเห็นว่าในชุมชนเป็นชุมชนแออัดและมีการก่ออาชญากรรมสูง มีจำนวนมากที่สุด และปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.79)

3. ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยการกระทำผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยการกระทำผิดซ้ำไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะทางในการพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในองค์กร ได้แก่

1. ควรมีหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในท้องถิ่นเข้ามาให้การติดตามดูแล และให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตมากขึ้น
2. สังคมควรจะให้โอกาสแก่ผู้พ้นโทษมากกว่านี้ ถ้าสังคมให้โอกาสผู้พ้นโทษก็จะไม่คิดกลับมาทำผิดซ้ำอีกและอยากใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป
3. ควรจัดหาตำแหน่งงานว่างไว้รองรับผู้พ้นโทษ และมีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ
4. ควรจัดกิจกรรมด้านธรรมะ ฝึกสมาธิ การออกกำลังกาย และการสร้างเสริมสุขภาพ
5. ควรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับด้านเกษตรกรรม ซึ่งจะสอดคล้องการวิถีชีวิตในชุมชนและสังคมมากขึ้น เช่น การขยายพันธุ์พืช การทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

11. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในด้านต่างๆ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านกฎหมาย จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปจำนวน 195 ราย เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและประมวลผลทางสถิติเรียบร้อยแล้ว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดหนองคาย รองลงมา คือ ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านกฎหมายตามลำดับ ซึ่งสามารถนำมาสรุปและ อธิบายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคายและเพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดของผู้ต้องขัง ได้ดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุต่ำกว่า 30 ปี รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษา รองลงมาจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 10,001-15,000 บาท รองลงมามีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 5,001-10,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ที่ 5-6 คน รองลงมามี จำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ที่ 3-4 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดครั้งที่ 2 รองลงมา กระทำความผิดครั้งที่ 3

ปัจจัยด้านครอบครัว ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมในครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของบุคคล แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าการที่สมาชิกในครอบครัวมีการทะเลาะวิวาท มีปากเสียงกันเป็นประจำ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังมากที่สุด รองลงมา คือ ไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว รู้สึกโดดเดี่ยว และเป็นส่วนเกินของครอบครัว การกระทำความผิดเพราะเรียกร้องความสนใจจากครอบครัว เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นไม่สามารถปรึกษาหรือคำแนะนำจากสมาชิกในครอบครัวได้ นอกจากนั้นยังให้ความ คิดเห็นว่าท่านรู้สึกไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว จนกลายเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ส่งผลให้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ไม่สามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากสมาชิกในครอบครัวได้ ปัจจัยด้านครอบครัวที่กล่าวมาข้างต้นจึงส่งผลต่อการกระทำผิดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุธาสินี ดอกพะยอม (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่กระทำความผิดเพราะต้องการรายได้เพื่อใช้จ่ายครอบครัวและความสัมพันธ์ของครอบครัว เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อการกระทำความผิดของบุคคลได้

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านแล้วพบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังมากที่สุด คือ ไม่มีอาชีพที่มั่นคง การมีฐานะยากจน มีรายได้ที่ไม่แน่นอน รองลงมา คือ มีปัญหาค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย กระทำความผิดเพราะต้องการเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว มีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ และต้องรับผิดชอบต่อดูแลค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เนื่องจากความยากจนทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว ประกอบกับการขาดอาชีพ และมีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ เมื่อมีทางเลือกไม่มากนัก การทำสิ่งผิดกฎหมายจึงกลายเป็นทางเลือกเดียวที่รวดเร็วและหาเงินมาได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นางนุช แก้วบริสุทธ์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงธนบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มประชากร คือ ปัจจัยในเรื่องของเศรษฐกิจการมีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับปัจจัยภูมิหลังส่วนบุคคลที่มีการศึกษาน้อย มีรายได้น้อย ครอบครัวยากจน จึงต้องหันไปหาวิธีการที่จะได้มาซึ่งรายได้ที่มากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงวิธีการได้มาว่าจะถูกหรือผิด เพียงเพื่อต้องการที่จะได้มาซึ่งค่าใช้จ่ายในครอบครัวเท่านั้นและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสนี ดอกพะยอม (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การต้องการรายได้ที่มากขึ้นให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครอบครัว เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้น จากการศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจพบว่า ผู้กระทำความผิดซ้ำส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ มีฐานะยากจน ไม่มีอาชีพที่มั่นคงมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวและมีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ จึงเป็นปัจจัยในการกระทำความผิดเพื่อต้องการนำเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า สภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นชุมชนแออัดและมีการก่ออาชญากรรมสูง เป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังมากที่สุด เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่อาศัยอยู่ อยู่กันอย่างแออัดทำให้ผู้ต้องขังสามารถเรียนรู้และถ่ายทอดพฤติกรรมการกระทำผิดระหว่างกันได้ง่ายขึ้น รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมในเรือนจำทำให้เกิดการเรียนรู้การกระทำผิดซึ่งกันและกัน จากที่เคยกระทำความผิดในคดีเล็กน้อย เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วก็หวนกลับไปกระทำความผิดในคดีที่มีความร้ายแรงมากขึ้นกว่าเดิมและภายในชุมชนยังมีแหล่งอบายมุขต่างๆ เช่น บ่อนการพนัน โต๊ะพนันบอล หวยใต้ดิน มีการระบาดของยาเสพติด เป็นแหล่งที่มีการจำหน่ายและเสพยาเสพติดให้โทษ นอกจากนั้นยังให้ความคิดเห็นว่าผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีงานทำถูกให้ออกจากงานหรือเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยจากสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด เป็นแหล่งที่มีการจำหน่ายและเสพยาเสพติด ประกอบกับผู้อาศัยอยู่ ภายในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยและไม่มีการงาน จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะการจำหน่ายยาเสพติดเป็นทางเลือกเดียวที่เห็นได้ชัดเจนว่าสามารถสร้าง รายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้เป็นจำนวนมาก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสนี ดอกพะยอม (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยที่ไม่ปลอดภัยจากปัญหาอาชญากรรม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นและยังสอดคล้องกับการศึกษาของมนตรี รักษ์ศรี (2553) ได้ทำการศึกษารื่อง การกระทำความผิดของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในชุมชนที่อาศัยอยู่มีคนติดยาเสพติดและสรุปผลในภาพรวมการกระทำความผิดของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรีในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการกระทำความผิดอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านกฎหมาย ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านกฎหมายที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แล้วพบว่า ปัจจัยด้านกฎหมายที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังมากที่สุด คือ การมีความรู้เรื่องโทษของการกระทำความผิดในคดีต่างๆ และไม่เกรงกลัวกฎหมาย ไม่มีความเข็ดหลาบ ส่งผลให้กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก นอกจากนี้การรู้สึกได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาตัดสินโทษ การลงโทษเบาเกินไป ติดคุกไม่นานก็ได้ปล่อยตัวได้ลดโทษและการที่เจ้าหน้าที่มีการทุจริตต่อหน้าที่ในขั้นตอนการจับกุมและการดำเนินคดีไม่เคร่งครัด คิดว่าทำความผิดแล้วคุ้มกับความเสี่ยงเพราะได้รับผลประโยชน์ค่าตอบแทนมากกว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่เคร่งครัดมีการทุจริตประพฤตินิยมชอบ เรียกรับเงินและผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดเพื่อแลกเปลี่ยนกับการไม่ถูกดำเนินคดี ทำให้ไม่เข็ดหลาบและเกรงกลัวกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประชา ประสงค์ธรรม (2557) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยด้านกฎหมาย พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่รู้ว่าผิดกฎหมายเมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่รู้ว่ามีโทษหนักอย่างไร แต่ต้องการเงินมาไว้ใช้จ่าย มีบางส่วนให้ข้อมูลว่าการลงโทษไม่รุนแรง ติดคุกไม่นานก็ได้รับการปล่อยตัว ได้รับการลดโทษ คิดว่าทำความผิดแล้วคุ้มกับความเสี่ยงเพราะได้รับผลประโยชน์ค่าตอบแทนมากกว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่เคร่งครัดมีการทุจริตประพฤตินิยมชอบ เรียกรับเงินและผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดเพื่อแลกเปลี่ยนกับการไม่ถูกดำเนินคดี ทำให้ไม่เข็ดหลาบและเกรงกลัวกฎหมาย

12. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 กรมราชทัณฑ์ควรมีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมการฝึกอบรมอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้ต้องขังแต่ละคน พร้อมทั้งจัดหาตลาดรองรับสินค้า ให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วนอกจากจะมีอาชีพและมีรายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัวแล้วยังเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

1.2 กรมราชทัณฑ์และกระทรวงศึกษาธิการควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่อยากศึกษาต่อแต่ไม่มีทุนทรัพย์ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วย ถ้าคนเรามีการศึกษาที่สูงขึ้น จะได้รับโอกาสทางสังคมมากขึ้นทำให้ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

1.3 กรมราชทัณฑ์ควรมีมาตรการที่ได้ัดขาดชัดเจนในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำคามผิดบ่อยครั้งจนติดเป็นนิสัย เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังหวนกลับไปกระทำคามผิดอีก และยังเป็นการข่มขู่ยับยั้งให้เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำคามผิด

1.4 นักสังคมสงเคราะห์ควรเข้าไปให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองของผู้ต้องขัง โดยพยายามให้ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง เพื่อสร้างความอบอุ่น ความเข้าใจ การดูแลเอาใจใส่ภายในครอบครัว

1.5 หน่วยงานรัฐ เช่น กระทรวงแรงงานหรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชน ในการให้ ความช่วยเหลือในด้านการจัดหางานและจัดหาเงินทุนในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง โดยการให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีอาชีพที่สุจริตภายหลังจากพ้นโทษ และยังเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำอีกทางหนึ่งด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังภายในเรือนจำ

2.2 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ หากจะศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นเดิม ควรจะศึกษาเชิงปริมาณควบคู่ไปกับการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อจะได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดเชิงลึกมากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงและผู้ต้องขังชาย

2.4 ควรมีการศึกษารูปแบบหรือมาตรการที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ

บรรณานุกรม

- เกษมสานต์ โชติชาครพันธุ์ และคณะ. (2558). ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดและการพัฒนาคุณภาพชีวิต. เอกสารวิจัย, สำนักงาน ป.ป.ส.
- จันทิรา จินตามาศย์. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีทัณฑสถานหญิงชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรกุล พงษ์ธรรม. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทัศนีย์ อมาตกุล. (2548). ทศนะต่อการฝึกวิชาชีพและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกวิชาชีพทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง. สารนิพนธ์มหาบัณฑิตศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล. (2545). อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม). กรุงเทพฯ: พรทิพย์การพิมพ์.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York: Harper and Row Publications.
- Wilson, W.W., & McLaren, R. C. (1973). *Police Administration*. New York: McGraw-Hill.